

בית ההוראה מכון פוע"ה

הנחיות בענייני טהרה ואישות בעת מלחמה

הקדמה

בימי מלחמה אלו נתחזק ונרבה בתפילה לישועת ה' לעמו ולהכרעת האויב. הרבנים היועצים במכון פוע"ה עונים בימים אלו לשאלות רבות בענייני טהרה וקדושת הבית שנובעות מהמצב הנוכחי. לפניכם הנחיות שיכוונו ויסייעו לשמירת הטהרה וקדושת חיי המשפחה בימים אלו:

א. הפסק טהרה ושבעה נקיים

1. ראוי וחשוב לשמור על סדר הטהרה והטבילה גם בעת הזאת.
2. עקב טרדת הנפש בימים אלו, עלולות להישכח בדיקות הפסק הטהרה וימי ז' נקיים. לכן, מומלץ שביום בו אמורה האישה לבצע הפסק טהרה - תבצע שטיפה ובדיקה פנימית בבוקר, ללא מוץ דחוק. בכל אופן, אם האישה נזכרת סמוך לשקיעה, עליה לבצע הפסק טהרה כרגיל ולא לסמוך על הפסק שעשתה בבוקר. כמו כן, כדאי שתיעזר באמצעים (שעון מעורר/טלפון נייד וכד'), שיזכירו לה לבדוק עצמה בימי ז' הנקיים. אישה שקיבלה היתר מרב לבצע רק בדיקה אחת ביום, עדיף שתעשה אותה בשעות הבוקר כדי שלא תשכח.
3. במקרה שקיים קושי לבצע את כל הבדיקות, מומלץ לשאול רב כמה בדיקות יש לבצע.
4. חשוב להקפיד להשלים את רציפות השבעה נקיים ולא להפסיק אותם באמצע, אפילו אם לאישה ברור שהבעל ממילא לא יגיע במועד הטבילה. אם מתעורר ספק בבדיקות, יש לשמור אותן לשאלת רב, אך לא להפסיק את הספירה.

ב. טבילה והכנותיה

1. לכתחילה תטבול האישה בזמן הרגיל, כלומר בזמן 'צאת הכוכבים' של מוצאי היום השביעי לנקיים. נוסף על חשיבות ההשתדלות לטבול בזמן, יש להקפיד על הנחיות מערכת הביטחון. מומלץ לברר על מרחב מוגן במקווה או בסמוך לו.
2. יש להשתדל לבצע את ההכנות לטבילה בנחת וביסודיות. דברים שניתן לעשות גם שלא בסמוך לטבילה (כגון גזיזת ציפורניים והסרת שיער), עדיף לעשות כבר ביום שלפני הטבילה. ביום הטבילה יש לבצע חפיפה ורחצה במים חמים, סירוק השיער והסרת חציצות שונות.

3. לכתחילה יש להסיר חציצות כפי שמסירים לקראת כל טבילה. אם עקב המצב יש הכנות שונות שאינן מתאפשרות (כגון אישה שרגילה ללכת לקוסמטיקאית קודם טבילתה, וכרגע הדבר אינו מתאפשר), כדאי מאוד שתתייעץ עם רב מקומי או עם אחד מהרבנים והיועצות של מכון פוע"ה מה עליה לעשות. חשוב להדגיש שיש חציצות שאמנם לכתחילה צריך להורידן, אך כשהדבר אינו מתאפשר הן אינן מעכבות את הטבילה, ולכן לא כדאי לדחות את הטבילה מבלי לשאול רב מה נכון לעשות.
4. במקום בו לא ניתן לצאת לטבול בלילה עקב מצב ביטחוני בעייתי והנחיות גורמי הביטחון, או שהאישה חוששת מאוד לצאת מהבית לאחר שעות החשכה, ניתן לשקול את דחיית הטבילה לשעות היום של היום השמיני לנקיים, בתיאום עם הבלנית או עם הרב המקומי.
5. אישה שטובלת ביום השמיני כדלעיל, לכתחילה תימנע עד הלילה מלשהות עם בעלה ביחד בחדר סגור ללא נוכחות של אנשים אחרים או ילדיהם. אם הדבר אינו מתאפשר, ניתן להקל בכך.
6. אישה שטובלת ביום השמיני (או לאחר מכן), אינה צריכה לבצע בדיקה נוספת לאחר תום שבעת הימים הנקיים וגם אינה צריכה ללבוש בגד תחתון לבן. כמובן על בני הזוג להמשיך ולנהוג בכל דיני ההרחקות, עד לטבילה.
7. גם כאשר אין אפשרות בינתיים לחיי אישות - כדאי ורצוי שהאישה תטבול כדי לאפשר מגע וקרבה בין בני הזוג.
8. גם אישה שבעלה גויס למלחמה והגיעה עת טבילתה - כדאי שתשתדל לטבול ולא תדחה את טבילתה, כדי שאם בעלה ישוב באופן בלתי צפוי, הם יהיו מותרים (אם היא חוששת מבחינה סגולית, היא יכולה לישון עם ספר תהילים ליד הכרית). מכל מקום, אם קשה לה עקב חשש ביטחוני או עקב הטיפול בילדיה - אינה חייבת בכך, ותוכל לטבול כשבעלה יגיע.
9. אם מועד טבילתה של האישה חל בליל שבת, ובעלה אינו בבית - לא תטבול, אלא תמתין למוצאי שבת. אולם אם יש סיכוי, אפילו קטן, שבעלה יגיע לביתו במהלך השבת (כגון שהוא נמצא במקום שבו משחררים מדי פעם חלק מהחיילים לכמה שעות, והרב הצבאי המקומי נתן היתר במקרים כאלו לחזרה הביתה אפילו במהלך השבת), תטבול אפילו בשבת. במצב כזה עדיף שתטבול בערב שבת בשקיעה, גם אם היא מהנוהגות לטבול בדרך כלל בליל שבת רק בצאת הכוכבים.

ג. אישות

1. ככלל, אין להימנע מחיי אישות בתקופה זו. אדרבה, מבחינה נפשית וזוגית בעת קושי וטלטלה כזו, קרבה בין בני הזוג עשויה להוסיף כוח ולהרבות בריאות ויציבות, והיא טובה ונכונה. עם זאת, כאשר אחד מבני הזוג מרגיש שהוא אינו מסוגל לקיים יחסי אישות במצב כזה, ראוי שבן הזוג השני יבין את מצבו, והם יכולים להימנע מכך, בהסכמה משותפת. מאידך, ראוי גם לשים לב לצורך הנפשי של בן הזוג השני, ולהבין שזה לא נובע מהתעלמות או אדישות אלא מרצון לשמור על איזון ובריאות נפשית, והעיקר שהכול יעשה לבסוף בהסכמה מלאה כאיש אחד בלב אחד.

2. כאשר הבעל מגויס למילואים בזמן שבני הזוג אסורים, עם כל הקושי והכאב שבדבר, אסור להם לעבור על איסורי קרבה (כגון חיבוק ונישוק) לצורך הפרידה, ויחשבו בליבם שבע"ה זכותם הגדולה בכך שהם מקפידים על הלכות טהרת המשפחה תעמוד לבעל ולכל עם ישראל שילך לשלום ויחזור לשלום. את הקרבה והחיזוק ההדדי ראוי לבטא במילים ודברי חיבה.
3. למרות הקושי הגדול, וההקרבה האין סופית של נשות חיילים - אין אפשרות הלכתית לטבול לפני סיום שבעה נקיים. בזמנים אלו אנו נדרשים לגבורה עילאית ובעז"ה השמירה על מצוות טהרת המשפחה תוסיף עוז ותעצמות ללוחמים ולעם ישראל.
4. עם זאת, אם התברר שבזמן שהבעל מגיע כבר עברו שבעה ימים מסיום הווסת, ומסיבות כלשהן הטבילה אמורה להידחות (כגון שהאישה עשתה הפסק טהרה יום קודם, וראתה מראה לא ברור בבדיקה והחליטה להחמיר על עצמה), כדאי מאוד לשאול רב אם בכל זאת יש אפשרות הלכתית לטבול קודם לכן.
5. בנוסף, אישה שבעלה במילואים, גם אם היא נוהגת בדרך כלל להמתין חמישה ימים עד הפסק הטהרה (כמנהג האשכנזים וחלק מהספרדים), יכולה (אם הווסת הסתיים) לעשות הפסק טהרה כבר ביום הרביעי מקבלת הווסת ולספור שבעה נקיים מהיום שלאחר מכן, כדי שאם בעלה יגיע מהמילואים ביום האחד עשר, תוכל לטבול באותו לילה (אם בעלה לא יגיע ביום זה, והיא מהנוהגות להמתין עוד יום עד תחילת השבעה נקיים, תמתין לטבילה ללילה שלאחר מכן).
6. יש דרכים רפואיות לעכב את קבלת הווסת ולהאריך את ימי הטהרה. כאשר הבעל מגויס ומגיע לביתו לגיחות קצרות, רצוי לדאוג שבני הזוג יהיו מותרים כמה שיותר. מכון פוע"ה מפעיל מיזם מיוחד בשיתוף עם רופאות ורופאי נשים לצורך הארכת ימי הטהרה. מתוך ההקפדה בימים אלו על טהרת הבית ועל 'והיה מחניך קדוש', נתפלל לתשועת ה' בקרוב.

